

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG. 11 MEI.

AMSTERDAM, 10 Mei.

Voorleden jaar, te midden van de beweging, reeds vóór dat het gevolg der tegen de Katholieken opgezette hartstogten, het ministerie-Thorbecke viel, reeds vóór dat er van 't ministerie van Hall spraak kon zijn, hebben wij de zoogenaamde April-beweging in hare resultaten geschetst. Wij noemden den toestand van het land zorgelijk en vroegen: „Wat maakt onze bezorgdheid gaande? „De vrees, dat de kerkregeling, waarop wij aanspraak hebben, in gevaar zoude zijn? Neen, het zij verre. „Hoe zeer zij ook bedreigd moge schijnen, zoo bestaat er evenwel geen reden, om zich daarover te bekommeren? — Wij vroegen verder: „Is dan de publieke rust in gevaar? Hoewel de heerschende beweging herhaalde-lijk een dreigend lijdend heeft opgestoken, zoo is er toch niets anders, dat meer bedreigd is dan de oogenblikkelijke rust van het land. — En wat is dat? Dat is de toekomst van Nederland, die op het spel wordt gezet, en door een even blind als hartstogtelijk drijven gewaagd wordt aan eene beweging, waarvan noch doel noch middelen in verhouding tot elkander staan.”

„Welk politiek resultaat is daarvan te verwachten,” zoo vroegen wij tot besluit, van ons toenmalig betoog? En wij antwoordden: „Vermoedelijk dit, dat de uiterste partijen meester worden van het veld, geen vast steunpunt geven, waarop een gouvernement kan worden gevestigd, en de belangen van vorst en volk ten prooi laten aan de hevigste hartstogten.”

Er zijn schier 13 maanden voorbijgegaan, sinds wij zoo schreven; de feiten, die sinds plaats hadden en nog dagelijks voorvallen, zijn openbaar. Zij spreken luide. En wat getuigen zij? Helaas! dat onze bezorgdheid maar al te zeer is bevestigd.

De kerkelijke hiërarchie staat ongedeerd, de openbare rust van het land is niet gestoord; maar de uiterste partijen tegenover elkander en worden dagelijks meer en meer meester van het terrein. De Regering dobert tusschen de uiterste partijen en zoekt vruchteloos naar een steunpunt, waarop een stevig gouvernement kan worden gebouwd. En inmiddels blijven de belangen van vorst en volk ten prooi aan de hevigste hartstogten.

Wat toch is meer blijkbaar, dan het onvermogen der Regering, het onvermogen der wetgevende Kamers, het onvermogen van alle partijen, in het land, om iets voort en tot stand te brengen?

Wij maken daarvan geen verwijt noch aan het ministerie, noch aan de Kamers.

Het ministerie, wij hebben 't van den begin af gezegd, de beweging ging over 't hoofd der Regering.

De Tweede Kamer, zij is de vrucht der bestaande verdeeldheid, en alzoo het produkt der onmagt.

Maar ziet, naast die onmagt der Regering en der Wetgevende Kamers, de steeds veldwinnende hevigheid der partijen. De traditionele vooroordeelen tegen de Katholieken, al spatten zij niet uit gelijk voorleden jaar, worden met zorg levendig gehouden door al wie in 't vorig jaar tegen hen zamenspande. Daarin zijn nog én Fakkel, én Morgenster, én Waakzaamheid, én Herkauwer, én Nederlander bondgenooten.

Maar te gelijk met die zamenspanning van allen tegen de Katholieken, ziet den onderlingen strijd, die dagelijks in hevigheid toeneemt, en schier overtreft het geweld der hartstogten tegen de Katholieken opgezet. Ziet den strijd van Groningen tegen Dordt en van Dordt tegen Groningen; van weerskanten met bitterheid gevoerd, omdat van weerszijde de grootste belangen in het spel zijn. Beiden dingen naar de oppermagt in Nederland, om in de plaats der vrijheid, die zij belijden, zelf te doen wat zij aan de Katholieken verwijten, dat is, hunne geloofsleer in den Staat, door middel der wetgeving, geldend te maken. En let wel, dat van weerskanten voor een groot beginsel wordt gestreden. Te Groningen kampt men voor het protestantsch beginsel, voor de protestantsche vrijheid, dat is derhalve voor het Protestantismus-zelf, dat men te Dordt wil aan banden leggen, met de uitspraken van de Dordtsche synode tot een, ten minste in de praktijk, onfeilbaar koncilie te verheffen. Te Dordt nu voert men oorlog ten behoeve van het Christendom, omdat men er het

vleesch geworden Woord en de verlossing van het Kruis belijdt. Ginds alzoo verdedigt men de protestantsche vrijheid, met verzaking van menige christelijke waarheid; hier neemt men het op voor menige christelijke waarheid, met verzaking van de protestantsche vrijheid. En is het niet opmerkelijk, dat beide partijen zich beroepen op de April-beweging? Zij leveren daardoor het bewijs dat juist die April-beweging de gelegenheid is geweest, om de partijen tegen elkander in het vuur te brengen.

Helaas! de godsdienstige hartstogten, als zij eens in beweging zijn, slaan ligtelijk van het eene onderwerp tot het andere over, en wien is het onbekend, dat alle toebereidselen tot de ontploffing bereid waren, toen de April-beweging de lont in de mijn heeft gestoken? De verdeeldheid dagteekent niet van vandaag of gisteren. Eer zij in 't openbaar ontvlamde, had zij lang onder de asch gesmeuld. Zij zal ook vandaag of morgen niet verdwijnen, noch een wapenstilstand gedoogen; omdat voor beide eene levens-quaestie is in de hangende verschillen, die vooral door den wapenstilstand gevaar lijdt.

Men ziet alzoo hoe de April-beweging de uiterste hartstogten in beweging geroepen heeft. Voegt men daarbij nog de politieke twisten en partijen onder die soort van landgenooten, die zich weinig met godsdienstige quaestien inlaten, maar des te meer waarde hechten aan de politieke, onderling elkander bevechten en tevens de inmenging van het fanatisme in het staatkundig gebied trachten te weeren; dan zal men eenig denkbeeld krijgen van de verwarring, die ten onzent sinds en door de April-beweging ontstaan is, die alles los maakt, en voor 's lands geen uitzicht op een bevredigende uitkomst geeft.

Genoot Europa een gevestigden vrede, de toestand zou zorgelijk zijn. Maar hoe den toestand van Nederland te noemen bij de onzekere kansen, die de aangevangen oorlog biedt?

Wanneer eenmaal de geschiedenis van het tegenwoordig ministerie, uit de sinds zijn optreden uitgegeven officieele stukken, opgemaakt zal worden, dan zal vermoedelijk de historiograaf, meer dan door iets anders getroffen worden door deze eene eigenschap, waardoor het op bijzondere wijze zich onderscheidt, wij bedoelen zijne weifelende taal, zoodra er sprake is van de verhouding tusschen Kerk en Staat. Heeft eenig lid van het ministerie dit vraagstuk te bespreken gehad, hetzij in diplomatieke Nota's met den H. Stoel gewisseld, hetzij ter gelegenheid van de anti-katholieke monsterwet, hetzij bij de aanbidding van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indië, hetzij naar aanleiding van discussien omtrent het onderwijs, hetzij, eindelijk, in de menförien, welke de thans aanhangige armenwet uitgelokt heeft, — telkens springt het in het oog dat meerdere vastheid van beginselen bij het ministerie, ten aanzien van een zoo gewichtig en zoo teeder onderwerp, eene allezijs wenschelijke zaak zijn zou. Nu eens zou men zeggen dat het voor de vrijheid en de onafhankelijkheid der Kerk gestemd is; dan weer dat het in eenige opzichten de Kerk van den Staat afhankelijk en haar aan den Staat ondergeschikt acht; eene andere maal weer mag men het er voor houden, dat het zich liefst op een voet van goede verstandhouding met de kerkgenootschappen geplaatst ziet; met een woord, welke zijne beginselen zijn ten aanzien van de verhouding tusschen Kerk en Staat, is hoogst onzeker en onmogelijk uit de taal van de meesten zijner leden af te leiden, en onverklaarbaar is het uit dien hoofde dan ook niet, dat het ministerie, dienaangaande, door velen van beginselloosheid beschuldigd wordt. Wij gelooven dat het ministerie in kracht zou winnen, wanneer het er toe kon besluiten, met betrekking tot het punt in quaestie, eene vaste gedragslijn te formuleeren, waaraan het zich, onder alle omstandigheden, onwrikbaar trouw zou willen betoonen.

Tot het ter neerschrijven van het bovenstaande kregen wij aanleiding bij de herlezing van de Regerings-memoriet van beantwoording van het verslag der Tweede Kamer betreffende de armenwet. Ten allerduidelijkste toch blijkt het bijna op elke bladzijde van die overigens geenzins onbelangrijke memorie, dat een vast grondbeginsel aan de beschouwingen van den minister ontbreekt, en dat hij

dienvolgens, bij herhaling met zich zelf in tegenpraak komende, ons bij slot van rekening ten eenemale in 't onzekere laat omtrent datgene, waar het vooral op aankomt, omtrent de verhouding van de Kerk tot den Staat, volgens de inzichten van onze tegenwoordige Regering. Hier immers verklaart zij, wat men kerkgenootschappen noemt, vrij en onafhankelijk, en vrij en onafhankelijk dus ook de instellingen, die van hen uitgaan en tot hen behooren; daar weer, integendeel, maakt zij over die instellingen, en dus ook over de kerkgenootschappen, wij weten niet welk regt van toezigt en controle geldend, waarvoor wij in de Grondwet geen enkel motief kunnen vinden, en dat dan ook niet op de Grondwet gebaseerd wordt, maar alleen op zekere konventie van het Staatsgezag, dat „de zelfstandigheid van al wat tot de Kerk behoort en van haar uitgaat” eerbiedigt, in zoverre het „met de regten en verplichtingen van het Staatsgezag bestaanbaar is (blz. 3).” Is het te verwonderen, dat er zijn bij wien de laatst aangehaalde verklaring geene mindere ongerustheid wekt dan de in der tijd zoo hevig aangevallene uitdrukking van een vorigen minister, die beweerde dat de geheele armverzorging „publieke dienst” mogt worden?

Zich hier overigens, niet de redeneering — in de memorie van beantwoording wordt meer gesteld dan bewezen — maar de verklaring van den minister, vorderende dat in zekere mate de kerkelijke instellingen van liefdadigheid van den Staat afhankelijk zullen zijn:

„Die instellingen toch zijn zedelijke, in den Staat gevestigde lichamen, bevoegd en optredende tot het uitoefenen van burgerlijke regten en wier werking invloed heeft zoowel op het welzijn van den Staat, als op de zorg, welke de Regering aan de inwoners van het Koninkrijk moet uit oefenen ten opzichte van het armbestuur, voor zooveel het tot haar gebied behoort. Daarom mag en behoort de wet bepalingen in te houden, die zonder het vrije beheer dier instellingen of de beschikking over hare middelen te belemmeren, aan de Regering de gelegenheid geven om kennis te erlangen van haar bestaan, haar doel en hare werking. Dit kan niet worden betwist, tenzij men bewere, dat deze instellingen boven de wet verheven zijn, hetgeen evenmin ter haren opzichte als ten aanzien van bijzondere personen het geval kan zijn.”

Aldus de Regering, en wij meenen ons, na al hetgeen vroeger over deze zaak gezegd is, tot een eenvoudig protest tegen de allezijs verwerpelijke, hier door haar verkondigde leer te mogen bepalen. Ging die op, welke waarborg bleef er dan nog over, wij zeggen niet voor de zelfstandigheid van de kerkelijke instellingen van liefdadigheid, maar zelfs voor de vrijheid der Kerk?

Nog een citaat uit de memorie van beantwoording, en wij nemen van haar afscheid. Ook het aanhangig wetsontwerp leidt tot Staatsarmverzorging, is algemeen bevestigd geworden. En wat antwoordt nu de Regering? Men leste op:

„Al konden die bepalingen gezegd worden, de Kerk eener Staats-armenzorg met zich te dragen, dan zou dit slechts het gevolg zijn van den staat van zaken, waarin zij worden voorgesteld, doch zouden zij nimmer kunnen worden beschouwd als zelve die noodlottige kiem te leggen.”

't Is niet zeer geruststellend voor wie niet op Staatsarmverzorging, armentax en wat dies meer zij, gesteld is! Intusschen had de minister beter gedaan, wanneer hij inderdaad afkeerig is van Staatsarmverzorging, alles te verwijderen uit het wetsontwerp, wat haar kan uitbreiden en bestendigen, dan haar in dat ontwerp eene nieuwe kracht te geven, op grond dat voor Staatsarmverzorging de elementen ten onzent, helaas! ruimschoots reeds aanwezig zijn.

Men schrijft ons uit 's Hage, dd. 9 Mei:

„De gelegenheid wordt te spaarzaam aan het belangstellend publiek geschonken, om zich gedurende deze slaaperperiode der vertegenwoordiging, aan eenig wakker feit te vergasten, dan dat niet met gretigheid zoude zijn vernomen de goede tijding, die ons eenige dagen geleden ter ooren kwam, namelijk, dat in de Tweede Kamer der Staten-Generaal de onderwijs-wet (die van 1806), want de andere schijnt maar niet klaar te kun-

nen komen, eerlang zoude besproken worden. Gij begrijpt, dat wij, mijne vrienden en ik, ons ter bestemde ure niet liever wachten.

»Ik zal niet spreken van den algemeenen indruk, die ook ditmaal de vergadering op mij maakte. Wij zijn er reeds aan gewoon geworden, hoe zonder opgewektheid, zonder veerkracht, eene volksvertegenwoordiging gerekt worden kan, en eindigen met niets degelijks te hebben uitgevoerd. Die gang is de gewone, en kan daarom niet bijzonder meer treffen: maar mijnheer de Redakteur er is eene andere bevinding, die mij zeer getroffen heeft en die ik U wil mededeelen.

»Vóór mij neder te zetten, heb ik de gewoonte, zoodra ik de zaal der volksvertegenwoordiging bezoek, om het werkende personeel een appel nominaal te laten passeeren. Ik deed zulks ook ditmaal, getroffen door het tal ledige plaatsen waarop mijn oog met zekeren wrevel vallen moest: Zoo waren *absent*:

»Uit Limburg: Mr. Lom de Berg; Mr. Strens; Mr. van Wintershoven.

»Tegenwoordig was alleen uit de Provincie: Mr. Thorbecke.

»Afwegig uit Noord-Brabant: Doctor de Poorter; Mr. L. D. Storm; Mr. Hengst; Notaris van der Heyden (nieuw benoemd).

»Overigens ontbraken er uit de overige provincien, als ik wel geteld heb nog tien leden.

»De zaak die men behandelen ging was toch waard dat men er bij tegenwoordig was: niemand zal dit ontkennen, en echter was men traag opgekomen. Van de Katholieke leden is zulks onvergeeflijk. Want die Heeren, zijn waarschijnlijk niet naar Parijs gereisd, zoo als het gerucht zegt, dat met twee belangwekkende leden wel het geval was.

»Zij die in hooger vragt zich bewogen hebben gedurende het reces, zij die in Frankrijks hoofdstad zich overtuigd hebben, hoe daar onze Hollandsche fondsen genoteerd stonden, waren in gewichtige missie, maar dat geluk is niet aan 17 leden te beurt gevallen. Hoe het zij, tot overgrootte verbazing van alle tegenwoordig zijnde hoorders, heeft men de eenig rationeele motie, die van Ds. van Hoëvelt, zien afstemmen. Als de 7 Katholieke leden op hun post waren geweest was de schaal naar de andere zijde overgeslagen, waarom die absentie? Laten ze bedenken, zij, die zich niet in staat gevoelen hun pligt ten allen tijde behoorlijk waar te nemen. Over de discussie zelf zal ik u niet spreken. Gij zijt aangevangen met het kort verslag, om nader die taak, ik vertrouw met de gewone nauwkeurigheid, in oogenschouw te nemen.

Men leest in een Buitengewoon Nummer van het *Kerkelijk Weekblad*:

»Het Provinciaal Kerkbestuur van Noord-Holland ontvangen hebbende enz.

»Beslissende ter laatste instantie,

»Verklaart de appellanten der bezwaarschriften sub. n°. 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

»Verklaart wijders met algemeene stemmen hunne appellanten der vernietiging der beslissing van het Classikaal Bestuur van Amsterdam van den 23 Februarij 1854, onvoldoende, en

»Mogt het Classikaal Bestuur voornoemd tot de kerkelijke appropatie van de door den Algemeenen Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Amsterdam op Dr. L. S. P. Meijboom, den 4 October 1853, uitgebragte beroeping.

»Deze uitspraak zal ter kennisne gebragt worden van het Classikaal Bestuur van Amsterdam, en afschriften daarvan zullen gezonden worden aan den Algemeenen Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Amsterdam.

»aan de appellanten, en aan Dr. L. S. P. Meijboom, Pred. te Groningen.

En verders:

»Classe 's Gravenhage. Het Classikaal Bestuur van 's Gravenhage, ontvangen hebbende eene missive van den Algemeenen Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente aldaar, dd. 29 Maart 1854, ten geleide van vier adressen, die, naar aanleiding van de driemaal plaats gehad hebbende voorstelling van Dr. J. C. Zaalberg, als beroepen Predikant te 's Gravenhage, bij den Kerkeraad zijn ingekomen en waarbij onderscheidene leden der gemeente zich over dat beroep bezwaard verklard, heeft het Classikaal Bestuur, na de overzigtelijke vormelijk zich tegen hetzelfde begeeren te verstaan, besloten:

»Verklaart, dat de onbestemdheid en ruimte der uitspraken in de uitspraak, aan welke het Classikaal Bestuur en zijne leden ten deze gebonden is, aan hetzelfde geen genotsgaaf aanleiding geeft om aan het beroep, wanneer het daartoe zal worden overgeleiden, de approbatie te weigeren.

Naar aanleiding der eindsittingen van de Pruisische Kamers van dit jaar, lezen wij het volgende in de *Volkshalle*:

»De houding der Kamers was over 't geheel bevredigend en vaderlandslievend. De verscheidenheid van beginselen in de kleur der partijen, bragt levendigheid

in de debatten, terwijl de eigenaardige geestkracht van sommige partijhoofden den wezenlijk konservatieven geest der Kamer niet in staat was te schaden. De katholieke partij heeft ook niet nagelaten, in den loop dezer zitting, bij voorkomende gelegenheid oude en geëerde wenschen voor te dragen en te verdedigen. Het aan het einde der zitting behandelde Otto'sche voorstel behelst een reeks van katholieke klagen en beschuldigingen. Zijn ook de katholieke belangen bij de stemming der Kamer niet altijd in 't oog gehouden geworden en tevens de grootste afkeer van wege de protestantsche gedeputeerden voor de billijke eischen der Katholieken duidelijk gebleken, wij mogen nothans het geheel resultaat, ook in dat opzigt, als tamelijk bevredigend beschouwen, want meer en meer levendig wordt het denkbeeld, zelfs bij de hoogstgeplaatsten van het bestuur, dat iets gebeuren moet, om de grondbeginselen der gelijkheid in Pruisen geldend te maken. Daarbij mogen wij niet vergeten dat het in Pruisen overwegend Protestantismus, anderhalve eeuw gewoon was het Koninkrijk Pruisen als een protestantschen Staat *par excellence* te doen beschouwen, en dat die beschouwing in alle staatkundige en maatschappelijke instellingen en gesteldheden hare uitdrukking gevonden en haar invloed uitgeoefend heeft. Er is alzoo iets verkregen, als die oude ingevreten gewoonte derwijze in 't verval geraakt, dat men ze algemeen als onredelijk zal beschouwen. Doch alvorens die nieuwe meening volkomen zich gevestigd hebbe, zal er nog menig jaar voorbijgaan. In Kerk en school bestaat tusschen de Katholieken en Protestanten wel is waar, eene wettige gelijkheid, doch niet een daadwerkelijke.

»De feitelijke ongelijkheid doet zich ook voor in den burgerlijken en militairen stand. Dit een en ander is bereids vaak genoeg herhaald en bewezen geworden; zelfs in de Kamer is het openlijk gezegd en ook gedeeltelijk en met nadruk in het onlangs verschenen werkje: *De katholieke belangen, in de zittingen der Pruisische Kamer van 1852—53, bij de verhandelingen nopens het budget, statistisch onderzocht*. Maar eene radikale herstelling dier gebreken is niet in eenmaal en niet dadelijk te verwachten, wijl dergelijke toestanden, als zij het werk van een langen tijd zijn geweest, slechts van lieverlede kunnen opgeheven worden: voor het hooger onderwijs der beide gezindten is volstrekt niet gelijkmatig gezorgd; zelfs in de uitsluitend katholieke en in de gelijk gemengde provincien des lands, is die onevenredigheid duidelijk zichtbaar; bij voorbeeld, de provincie Silezië heeft 14 Evangelische en acht katholieke gymnasia, terwijl de bevolking beider gezindten gelijk staat. Dezelfde onevenredigheid heeft plaats bij de lagere scholen en nog meer bij de universiteiten; want in werkelijkheid bestaat in geheel Pruisen geen katholieke universiteit meer, terwijl aan de twee universiteiten voor alle gezindten te Breslau en Bonn, het getal der katholieke docenten, in verhouding tot dat der protestantsche, uiterst gering is. Die toestand kan niet spoedig veranderen. Immers, vooreerst moet de ware grondstelling der gelijkheid volkomen geldend worden en dan zal men na veeljarige toepassing er van, er in slagen, de genoemde onevenredigheid op te heffen. Dat overigens de katholieke afgevaardigden den moed niet laten zinken: hunne pogingen zijn tot hiertoe van goede gevolgen geweest en zullen waarschijnlijk betere gevolgen hebben.

Men schrijft uit 's Bosch, 8 Mei, aan de Grondwet:

»De gemeenteraad van Vught, nabij 's Bosch, heeft het eerst van eenig dorp in Noordbrabant, naar wij meenen, een besluit genomen tot het doen in orde brengen en inventariseren zijner archieven. Met algemeene stemmen is de heer J. F. Hansse, te 's Hertogenbosch tot het inventariseren zijner archieven benoemd, en naar wij veilig mogen verwachten zal die benoeming rijke vruchten dragen. De gemeenteraad van Vught heeft wijzelijk de noodzakelijkheid ingezien, welke er bestaat om datgene te kennen, wat van vorige eeuwen voor ons in het duister is bewaard gebleven. De bekendheid met die stukken moet weldadig voor deze gemeente en den omstreken werken. Voor de rechtspleging, de plaatselijke geschiedenis en aardrijkskunde is zij eene bijna onuitputbare bron.

Kiesdistrikt Amsterdam. Verkiezing twee leden der Prov. Staten van Noord-Holland, in de plaats van de heeren Mr. J. van Lennep en wijlen A. van der Hoop. Uitgebragte geldige stemmen 973. Volstrecte meerderheid 487. Hebben bekomen de heeren R. Daniel Wolterbeek 657 stemmen, Jhr. C. Hartsen 464, Mr. W. J. C. van Hasselt 358, Mr. H. Ameshoff 157, J. J. Grappé 86, B. A. T. Westervrouwen van Meesteren 70.

Kiesverkozen R. DANIEL WOLTERBEEK.

Voor de tweede vakature herstemming tusschen Hartsen en van Hasselt.

Z. M. heeft goedgevonden aan Mr. A. A. van Bergen Ljzendoorn, burgemeester der gemeenten Noord- en Zuid-Waddinxveen en Broek c. a., op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen als burgemeester van de beide eerstgenoemde ge-

meenten, en de heer G. J. Weijland is erkend als vice-konsul van Spanje te Groningen.

Bij den minister van Finantien is, door tusschenkomst van een R. K. priester in Limburg, ten behoeve van 's Rijks schatkist, eene som van f 60 ontvangen, als vergoeding voor schade aan een landseigendom toegebracht.

In het laatst der verleden week bevonden zich met Scheveningsche visschers op de hoogte van Texel te gelijk eenige groote Fransche oorlogsvaartuigen. Van een der schuiten is een gedeelte der bemanning aan boord geweest van een dezer schepen, en heeft van hare gevangen visch verkocht. Ontmoeten onze visschers op zee vaartuigen, die visch van hen verlangen, dan is de gewoonte, dat zij visch voor andere spijs ruilen; dit wenschten zij nu ook te doen, doch het was den Franschen zeelieden ten strengste verboden vleesch of brood af te staan; de visch werd betaald. De schepen waren letterlijk opgepropt vol van manschappen. (H. B.)

Burgemeester en wethouders der gemeente Nieuw-Vosmeer hebben bekend gemaakt, dat door den raad dier gemeente, in zijne openbare vergadering van 21 April, is besloten, dat de kermis in die gemeente, welke plaatslijks op den 8 en 9 September invalt, wordt afgeschaft en voortaan niet meer zal worden gehouden.

's GRAVENHAGE, 9 Mei. Heden wordt de verjaardag van H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden in de residentie herdacht door het uitsteken van vlaggen van openbare en partikuliere gebouwen.

— De thans gehoudene paardenmarkt overtreft die van de vorige. Ruim een 200tal paarden waren er aan de markt aangebragt, waaronder zich vele schoone bevonden. Ook merkte men op verscheidene buitenlandsche kooplieden. De prijzen voor goede paarden waren nog al stijf. In het begin der markt was er weinig kooplust, doch dit verbeterde zich allengs, zoodat er vele werden verkocht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Mei. De *Moniteur* heeft berigten uit Athene van 2 Mei. Zij melden:

De kamers zijn ontbonden.

De opstandelingen zijn overal geslagen.

In Epirus hebben de Turken het kamp van Peta overweldigd.

De blokkade van Thessalië is opgeheven.

De Macedonische expeditie is mislukt.

Het Grieksche gouvernement organiseert eene nieuwe poging tot opstand, waarin het door eene Russische subsidie van een miljoen, ondersteund wordt.

— Men leest in den *Moniteur*:

Het kabinet van Athene heeft door de insurrectie in den Epirus te bevorderen, de bevolking van het koninkrijk in de meening gelaten, dat de Duitsche mogendheden zijn gedrag volkomen gbeduurden. Gedurende dat deze logenachtige verzekeringen verspreid werden onder den waarborg van het Grieksche kabinet, hebben de gezanten van Oostenrijk, Pruisen, Beijeren, volgens bij de regering keizer Napoleon ontvangen formeele verzekeringen bevel van hunne hoven ontvangen, om de staatkunde van Griekenland ten hoogste af te keuren, en om op de meest krachtadige wijze de raadgevingen en de verzoeken der Westersche mogendheden te ondersteunen.

— De tijdingen uit Konstantinopel over Marasli ontvangen en loopende tot 3 April, houden het volgende in:

Lord Raglan is hier met 15000 man Franse troepen aangekomen. De kavallerie en artillerie worden verwacht. De aankomst van een gelijktijdig Fransche troepen wordt te gemoet gezien.

De gekombineerde vloot bestaat zich voor Sebastopol en heeft eene divisie geschonken naar Anapa en Redout-Kale.

Twaalf Russische schepen zijn bij Sebastopol buit gemaakt.

De Fransche vloot bestaat uit een Fransche divisie, die bij Salonica drie schepen in den grond geland, die niets dan Grieksche vrijwilligers, welke aan den opstand gingen deel nemen, aan boord hadden.

— Men weet reeds dat er een konflikt gerezen is tusschen den Franschen gezant aan de eene, en de Porte met den Engelschen gezant, aan de andere zijde. De Grieksche onderdanen, die de Katholieke godsdienst belijden, zijn daarvan liet onderwerp. De generaal Baragay d'Hilliers beweert, dat deze noch met de Russen noch met de schismatische Grieken bevriend zijn en gelooft dus, dat er hoegenaamd geen bezwaar bestaat om hen in de staten van den sultan te blijven dulden; hij is tevens van gevoelen, dat de menschlievendheid dit vordert, want, wanneer men het ten toppunt gevoerde fanatisme hunner landgenooten van den orthodoxen ritus in aanmerking neemt, dan offert men hen op en stelt hen aan gewisse vervolging bloot, door hen naar Griekenland

terug te zenden; de generaal heeft gevolgelijk den be-
paalden wensch geuit, dat men den katholieke Grieken
niet dwinge om te vertrekken en dat men hen in Turkije
late onder bescherming van Frankrijk of van de andere
Katholieke mogendheden. — De Porte, ondersteund door
lord Redcliffe, houdt staande, dat de katholieke Grieken
desniettemin grieksche onderdanen zijn; men kan dus
ten hunnen aanzien geene uitzondering maken, ten ware
men het voorbeeld van den keizer van Rusland volgen
en van deze quæstie eene zuiver godsdienstige maken
wilde, hetgeen, in de tegenwoordige omstandigheden,
eene zeer groote feil zoude zijn; dat eindelijk, zoo men
al de Grieksche Katholieken blootstelt aan het fanatis-
mus hunner landgenooten van den orthodoxen ritus, men
hen aan veel grooter gevaar zou blootstellen wanneer men
hen, alleen om hunne eredienst, van een algemeenen
maatregel vrijstelde; daarvan zouden zij vroeger of later
het slagtoffer worden. — Deze argumenten werden met
bijzondere levendigheid aan de eene zijde verdedigd en
aan de andere zijde bestreden, zoo zelfs dat de Sultan
zich de zaak moest aantrekken, die daarop aan Reschid-
pacha eenige bedenkingen maakte. Deze bood alstoen
zonder dralen zijn ontslag aan, dat evenwel niet door
den Sultan werd aangenomen. — Zoo stonden de zaken
bij het verzenden dezer berigten. De Sultan weet niet
hoe hij zijn besluit zal inrigten, ten einde geen der par-
tijen, om wie hij zoo veel te geven heeft, te kwetsen.

Het *Journal de Constantinople* meldt thans, dat het
konflikt betreffende de uitzetting der Katholieke Grieken
uit den weg is geruimd; zij zullen persoonlijk verlof
kunnen bekomen, om op Turksch grondgebied te blijven.

— Men blijft steeds volhouden dat de generaal Bara-
gay d'Hilliers zal worden teruggeroepen, en de opperbe-
velhebber van het expeditie-leger, de maarschalk Saint-
Arnaud, zich ook belasten zal met de diplomatiek.

— Het binnenvallen van Oostenrijksche troepen in
Montenegro wordt in twijfel getrokken, ofschoon een
depêche uit Weenen verzekert dat er deswege last was
gegeven.

— Men leest in het *Journal des Débats*:

»Zoo lang de Zwarte Zee gesloten blijft voor de zee-
magt der westersche mogendheden, zijn de Donau-vorstend-
dommen weerloos overgelaten aan Ruslands overheersching-
zucht. Wil het die vorstendommen overweldigen? het
overweldigt ze naar believen. Wil het ze bezetten? het
bezet ze. Wie kan het beletten? Turkije? Het is te zwak
er toe geworden. De moldavie Wallachijsche bevolkingen?
Zij kunnen niets anders dan haten en zich beklagen; maar
geen tegenstand bieden. Alzoo, blijft de Zwarte Zee voort-
durend voor de zeemagt van Europa gesloten, dan wor-
den de vorstendommen door alles bedreigd en aan alles
blootgesteld, niets is er dat hun ondersteunt of be-
schermt.

»Vaak heb ik reizigers de schroomvalligheid en af-
hankelijkheid der hospodars van Moldavie en Wallachije
jegens Rusland hooren laken. Welnu! wat zouden zij
doen? Ondersteunt hen, als gij wilt dat zij zich ver-
zetten. Europa kan hen niet ondersteunen dan door
hen te verdedigen en het kan hen niet naderen, dan
wanneer de Zwarte Zee vrij wordt.

»Opent de Zwarte Zee voor de oorlogsschepen van
Europa; bevrijdt de engte van de Suliva aan de Donaumon-
ding, van de verzending welke de natuur goedgunstig aan
de Russische politiek schijnt te verleenen; opent die
engte door eenige werken die voor de kunst en de Wes-
tersche industrie slechts een spel zullen zijn; bezit
eindelijk een van hinderpalen bevrijden stroom en een zee
vrij van diplomatische belemmeringen en vrij zult Molda-
vie en Wallachije, hetzij ze twee Vorstendommen blijven
vormen, hetzij ze zich vereenigen om er een uit te ma-
ken, de gevoelens zien aannemen, welke de onafhanke-
lijkheid vereischt, door de traktaten hen verzekerd.

»Dringen beschaving en handel meer en meer in de
onafhankelijk geworden Donau-vorstendommen door, dan
zullen Galatz en Braila, de twee grootste handelhavens
der vorstendommen, dat worden wat Antwerpen aan de
Schelde is, en zulke zijde, moeten die twee steden, ge-
lijk Antwerpen, buiten het bereik van Ruslands hebzucht
zijn. Men heeft vaak gezegd dat Engeland nooit er in
zot bewilligen, dat wij ons van Antwerpen meester maak-
ten. Wil het Westen dat de Donau vrij blijve, dan moet
het niet vergunnen dat Galatz en Braila door Rusland
genomen worde; 't is reeds genoeg dat Engeland, in
1812, bij het traktaat van Bucharest Bessarabië aan
Rusland heeft overgeleverd, ten einde tegen ons, tijdens
de expeditie van Moskou, een Russisch leger meer aan te
voeren.

»Maar het Westen, wij mogen 't niet vergeten, kan
de vrijheid van den Donau niet anders verzekeren dan
door middel der vrijheid van de Zwarte Zee. De stroom
kan niet vrij zijn, indien de zee-zelve 't niet is. Het
Westen heeft geen vat op de vijanden van den Donau,
dan door de Zwarte Zee. De vrijheid van den Donau
en de onafhankelijkheid der vorstendommen zijn kersen-
schimmen; eh, wat erger is, oorzaken van oorlog zonder
eenig vooruitzicht op overwinning, indien de Zwarte Zee
niet gemaakbaar zij voor de zeemagt der westersche mo-
gendheden.

— De wijze waarop de protestantsche propaganda in
Sardinië te werk gaat, heeft Mgr. den Aartsbisschop van
Genua doen besluiten, een adres aan de Katholieken van
zijn diocesis uit te vaardigen, ten einde ze te waarschu-
wen voor de nieuwe kunstgrepen, waarvan men zich be-
dient om ze afvallig te maken van hun geloof. De prelaat
wijst in dit belangrijk stuk voornamelijk op het karakter
der protestantsche handlangers, op hun schijnbaar vroom
voorkomen, op de middelen die zij bezigen, op de ge-
sprekken die zij voeren en op het gebruik dat zij maken
van de H. Schrift.

Het adres des Aartsbisschops is van het hoogst belang
te achten, daar het gebleken is dat de protestantsche
propaganda juist thans al hare krachten inspant, om te
midden der verwikkelingen in Europa heerschende, met
de revolutionairen, die bereids naar Italië afzakken,
gemeene zaak te maken, en hun door de verspreiding
van het protestantismus den weg te effenen tot eene po-
litieke omwenteling.

ROME, 25 Mei. Prins Louis Lucien Bonaparte heeft,
na bij Zijne Heiligheid eenige malen ten gehoor te zijn
gewees, eenige dagen geleden, deze stad verlaten. Zijne
zending had onder anderen betrekking op het lot van
den Prins Canino, die gelijk bekend is, als hoofd-schul-
dige aan den moord in het proces van den graaf Rossi,
voorkomt. Prins Lucien heeft den H. Vader in naam van
den Franschen Keizer verzocht, dat zoo veel mogelijk in
deze betreurenswaardige zaak, de eer der keizerlijke fa-
millie in aanmerking zou worden genomen. Was de ge-
steldheid van ons hof, ten aanzien der in dit crimineel
regtsgeeding te volgen rigting bereids zeer netelig, ze
wordt nog neteliger nu de Keizer zulk een wensch geuit
heeft. Daarbij komt de omstandigheid, dat ook de talrij-
ke familie van prins Canino, die te Rome haar verblijf
houdt, veel toegevendheid verdient, wegens hare deug-
den, hare vroomheid, alsmede wegens de hooge achting
waarin ze bij alle Romeinsche grooten staat. Niemand
meer dan zijne familie beklagt de groote dwalingen van
den prins. En welk een smart zal haar niet door een
vonnis bij contumacie berokkend worden? Hoe het hof in
hare wijsheid ten deze zal handelen is nog niet met ze-
kerheid bekend. Het zal echter stellig aan de gerechtigheid
haren loop laten en de belanghebbende partijen zoo veel
mogelijk bevredigen. Het door het Paaschfeest afgebroken
regtsgeeding is intusschen weder hervat, de beschuldig-
den zijn naar de cellulaire gevangenis van St. Michel ver-
voerd om op nieuw verhoord te worden. De verdedigers
hebben een uitstel van tien dagen verzocht, om ten aan-
zien van eenige hoofdbeschuldigden een nieuw verdedi-
gingssysteem aan te nemen.

MADRID, 3 Mei. Aan den Minister van Financiën
is bij koninklijk besluit een supplementair credit toe-
gestaan van 600,000 realen, tot wapening van het korps
karabiniers.

— De heer Pidal is binnen deze hoofdstad terugge-
keerd.

— Gedurende de maand April hebben de belastingen
5 miljoen realen meer opgebracht, dan in de vorige
maand.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Mei. Het Huis der gemeenten heeft den
4 dezer de quæstie over het voorgestelde onderzoek der
kloosters weder opgevat. Reeds hadden twee sprekers
het woord gevoerd, toen de president de debatten heeft
geschorst om de gewichtige reden, dat het te laat geworden
was om ze verder voort te zetten. De zaak is alzoo op
nieuw verdaagd tot de zitting van den 18. Men verschuift
deze belangrijke quæstie sedert 17 April van zitting tot
zitting, en men is er nog verre af van haar einde te zien.

— De Russische dagbladen zijn opgevuld met rap-
porten en artikelen over het bombardement van Odessa.
Daaruit kan echter niet eene enkele nieuwe bijzonderheid
geput worden. Volgens de *Invalide Russe* is de vlagge-
jonker Siehegoleff, die met zooveel moed de batterij
No. 6 te Odessa verdedigde, tot luit. bevorderd en zal
hij tevens benoemd worden tot ridder der orde van St.
George. Bovendien zijn op last van den Czaar een tien-
tal militaire dekoratiën onder het garnizoen van Odessa
verdeeld.

— Het *Journal de St.-Petersbourg* vestigt de aandacht der
gezagvoerders van Russische koopvaardij-schepen op de
listen, die de vereenigde Fransche en Engelsche kruisers
aanwenden, om deze te nemen, en deelt, tot staving
daarvan, de volgende feiten mede:

Den 31sten Maart (ouden stijl) vertoonde zich in het
gezig van Sebastopol, hoewel op tamelijk grooten afstand
van de haven, bij het krieken van den dag, eene oor-
logsstoomboot met de *Oostenrijksche vlag*. Op hetzelfde
oogenblik zeilden twee Russische kustvaarders naar Eupa-
toria. Het gelukte der stoomboot een dezer twee te nade-
ren, hem op sleeptouw te nemen, en onder het hijschen
der Engelsche vlag zich met hare prooi te verwijderen.
De andere kustvaarder ontsnapte nog tijdig. Het feit werd
echter spoedig bekend, zoodat twee Russische fregat-
ten, die later door twee stoombooten gevolgd werden,

het vijandelijke schip nazetten, dat echter te veel voor-
uit was, om te durven hopen, dat men het kon achter-
halen. De onzen hielden evenwel niet op het te achter-
volgen, ten gevolge waarvan zij dan ook teruggekeerd
zijn, na het vijandelijke schip genoodzaakt te hebben, den
door hem genomen kustvaarder los te laten. De ekwipa-
gie had het echter bij zich aan boord gehouden en me-
degenomen met uitzondering van een man, die zich on-
der in het schip verscholen had.

— Het vertrek van den keizer naar Peterhoff, waar het
hof zich den 27sten zoude vestigen, is uitgesteld. De
keizer is lijdende, zoodat hij reeds tweemaal eene revue,
die hij zoude houden, heeft afgekommandeerd. Het mis-
noegen, dat de staatkunde van Oostenrijk heeft opge-
wekt, openbaart zich hoe langer hoe meer. Men is zelfs
zoo ver gegaan van in eene salon te verzekeren, dat
het Russische gouvernement van meening is een ultima-
tum aan die mogendheid te rigten, met het doel haar
uit te noodigen zich voor of tegen Rusland te verklaren.
Doch het is inderdaad met een gevoel van droefheid,
die meer in harmonie is met het gewigt der omstandig-
heden, dat men te St. Petersburg de houding van het
kabinet van Weenen en de onderteekening van het pro-
tokol, waardoor de overeenstemming van Duitschland met
de Westersche mogendheden bevestigd wordt, beschouwt.

— De *Morning Chronicle* deelt eene depêche mede
uit Weenen, waarin gemeld wordt, dat de Sultan ernstig
ongesteld is.

— Hetzelfde blad zegt, dat het Engelsche schip *Ann
Mac Lester*, dat te Kroonstadt en de *William Brode-
rik*, die te Reval werd teruggehouden, door de Russische
regering van de reeders zijn gekocht. De gezagvoerder
van de *Ann Mac Lester* en de manschappen onder zijne
bevelen, zijn naar St. Petersburg als krijsgeslagenen ge-
voerd.

— Volgens den *Limerick Reporter* zou Keizer Napo-
leon aan Koningin Victoria een eigenhandigen brief ge-
schreven hebben ter betuiging van zijn leedwezen over
de vervolgingen, waaraan op dit oogenblik de kloosters
in Engeland van wege het parlement zijn blootgesteld.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Mei. Volgens ontvangen berigten, is de
scheepvaart op den Donau hersteld, tot Widdin en Ka-
lafat.

— Uit Bukarest wordt geschreven: Er is eene Russi-
sche proklamatie verschenen. Daarin wordt verklaard,
dat de Russen Groot-Wallachije niet alleen niet zullen
ontruimen, maar dat zij ook weder Klein-Wallachije zullen
gaan bezetten en voor een kriegsraad ieder zullen doen
tereg staan, die den Turken hulp verleend heeft.

— Hamburg, 3 Mei. De vloot, onder bevel van ad-
miraal Napier, heeft Elfanabben verlaten. Dat zij de vij-
andelijkheden zal aanvangen, wordt als onvermijdelijk
beschouwd. De vloot is nog door twee Engelsche en een
Fransch oorlogschip versterkt.

— Hertogdom Nassau, 28 April. Nadat de bisschop-
pelijke overheid te Limburg wegens bedrog, benadeeling
en toeëigening van fondsen, voor het crimineele gerechts-
hof gedagvaard is geworden, schijnt ook nu tegen de
katholieke pastoors op dezelfde wijze geprocedeerd te wor-
den. Bereids heeft de justitie te Nennenrod tegen den
pastoor van Seck en Irntraut een onderzoek ingesteld,
en wel wegens 't stelen van hout, wijl hij het aan de
pastorie toekomende hout, nadat het door den gemeente-
raad van Seck gemerkt was, en op diens last, had doen
halen. De tegenwoordige pastoor van Seck heeft bereids
voor zijne aanstelling als zoodanig, de pastorie als ad-
ministrateur beheerd, en had alzoo in die hoedanigheid
het regt, om het hout bestemd voor de pastorie, in
bezit te nemen. Te meer bevreemdt het nu, dat men
hem thans, volgens die geregte handeling, wegens dief-
stal in regten betreft, terwijl tot hiertoe geene regter-
lijke uitspraak ooit tegen zijne aanstelling in de pastorie
is opgeworpen of van regtswege bekrachtigd geworden.
In de verzoeking van merkwaardige vonnissen door het
hertogelijk hoog gerechtshof gewezen, deel 2 pag. 34, vindt
men een vonnis van dat gerechtshof, wegens een door het
bestuur der domeinen daadwerkelijk uitgevoerde inbeslag-
neming van bezittingen. Wij mogen verwachten, dat
ons opper gerechtshof ook heden een even regtvaardig von-
nis zal wijzen en het gekrenkte regt beschermen zal,
als bij dat vonnis geschied is. — Het resultaat van het
proces tegen pastoor Kuch, wegens diefstal van hout,
dat niet het eigendom eens vreemden, maar het zijne
en onder berusting van den houtvester was, en zich dat toe-
eigende, kan alzoo niet twijfelachtig zijn. 't Is intusschen
te bejammeren, dat de eer door dergelijke processen ge-
krenkt wordt van iemand, wiens ambtelijke werkzaam-
heden slechts dan voor het algemeen welzijn den ge-
wenschten zegen kunnen hebben, als hij bij zijne on-
dergeschikten in hooge achting staat. Het konservatief
belang wordt blijkbaar zóó niet gediend.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Mei. Men leest in de *Emancipation*:

»Het Oostenrijksche gouvernement heeft, naar hetgeen
ons uit Weenen geschreven wordt, het vaste besluit ge-

nomen het verblijf der Russische troepen in de Donau-
vorstendommen niet te gedoogen. Het heeft zijne tuschen-
komst in Servie uitgesteld op verzoek van Keizer Niko-
laas, die tegen het eind der maand Maart jl. zijne be-
tuigingen van vredelievendheid herhaald heeft alsmede
zijne belofte om zijne krijgsmagt langs den Donau niet
verder uit te breiden. Een gevolg van deze briefwisseling
is [dat de Russische krijgsmagt op haar linker vleugel,
naar den kant der Zwarte zee, samengetrokken is. Doch
het Weener kabinet, aan de opregtheid der Russische
staatkunde twijfelende en buitendien bezorgd zijnde we-
gens den gang van den Griekseken opstand, is tot het
besluit gekomen om goede posities in Turkije in te ne-
men, te beginnen met Montenegro. Zeventig duizend man
Oostenrijksche troepen zijn in de omstreken van Belgrado
gelegerd, en staan gereed om met eene sterke ruitery
en artillerie over de Turksche grenzen te trekken. Er
zal onverwijld bevel gegeven worden tot eene nieuwe
ligting van 50,000 man voor het Oostenrijksche leger.

»Deze maatregelen zijn door Pruisen niet afgekeurd;
zonder er regstreeks deel in te nemen, heeft het erkend
dat Oostenrijk het volle recht had om daartoe over te
gaan; en het heeft buitendien verklaard de gewapende
staatkunde van het Westen krachtig te zullen onder-
steunen, zoodra het tot de overtuiging kwam, dat Rusland
ongezind was om op redelijke grondslagen in onderhan-
deling te treden. Tot nog toe blijft men te Berlijn van
meening, dat het spoedig herstel van den vrede nog
geene onmogelijkheid is, en men geeft zich aldaar steeds
veel moeite om dat doel te bereiken. Volgens de verze-
kering van onzen berigtgever zou de Koning van Pruisen
de Souvereinen van Frankrijk en Engeland uitgenoodigd
hebben, om nieuwe voorstellen aan Keizer Nikolaas te
doen, daarbij de verzekering gevende, dat die voorstellen
van Ruslands zijde niet onbeantwoord zouden blijven.
Doch deze openingen zouden te Parijs en te Londen,
zoo al geene afkeuring, althans geen ingang gevonden
hebben, als niet kunnende leiden tot eenige uitkomst,
die de beide Westersche mogendheden met eere zouden
kunnen aannemen.»

STADSNIJEUWS.

BURGERLIJKE STAND.
AMSTERDAM, 10 Mei.

BEVALLEN (6 Mei): A. M. Tijdeman, geb. Berkhout, doo-
den. Z. — (7 Mei): A. Messerschmidt, geb. Riegen, Z. —
M. Willing, geb. Willing, D. — (8 Mei): A. M. Luns, geb.
Ferieer, D. — (9 Mei): M. B. Hesselfelt, geb. Paaps, 61 j. —
(5 Mei): W. G. van Kempen, 40 j. — (6 Mei): C. Wubbe,
13 maanden.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 Mei.

Gisteren ter beurze zijn nog verhandeld 957 kranjans Java
Suiker, per Patria, van boord te ontvangen tot f 1/2 onder de
Maart-prijzen.

GRAANMARKT.

Tarwe met weinig handel genoegzaam als voren, verkocht
128 a b. Poolsche f 495; 129 a dito f 490; 130 a n. Gel-
dersche f 432; 126 a n. Vriessche f 420.
Gedroogde Rogge f 4 hooger; ongedr. onveranderd, verkocht:
117 a o. Gedroogde f 310; 121 a n. Odessa f 328; 116 a
o. dito f 298.
Garst en Haver zonder handel.
Boekweitprijshoudend; 123 a Nijkerker f 280; 118, 120 a
Holst. f 255, 61; 114 a Sleswischsche f 230.
Op 9 vaten Olie in Sept. 68 f. Raapolie op 6/w. f 394;
Vliegend f 384; 1° Sept. f 384; Oct. f 394, 34; Nov. f 39, 84;
Dec. f 39. Linolie op 6/w. f 404; Vliegend f 394. 1° Sept.,
Oct., Nov. en Dec. f 394. Hennepolie op 6/w. f 414; Vlie-
gend f 404.

ROTTERDAM, 9 Mei. Tarwe. 155/2 a witbonte Poolsche
f 490; 163/2 a Bovenl. Ris f 465. — Rogge. 141/2 a Archangel
f 320.

SCHIEDAM, 9 Mei. Rogge. Verkocht: 143/2 a Libau
f 323 kont., f 325 6/w.; 147/2 a dito f 343 6/w.; 147/2 a
Windau f 345 6/w.; 141/2 a n. Archangel f 318 1/m. —
Gerst. 127/2 a Libau f 224 6/w. — Moutwijn f 19, Jenever
f 23,50, Amst. Proef f 24,75, per Ned. vat zonder fust
zonder de belasting.

ANTWERPEN, 9 Mei. Suiker. Van Ruwe zijn verhan-
deld 400 kisten Havana, 86 vaten Cuba en 3000 matten Ma-
nilla, ook van Geraffineerd 50 Tons Melis en Lompen.

Koffij. Suiker zaken.
Granen. De markt blijft zonder verandering met eenigen
handel in Libau en Rogge.

LONDEN, 9 Mei. Suiker. De vraag is zeer gering
en de prijzen houden niet meer stand. Crushed weinig
gevraagd voor uitvoer.

Koffij. Native Ceylon zonder fust wordt op 1/2 s. 6 d.
gehouden voor goed ordinaar. — Thee. De markt blijft
stil.

Granen. Tarwe flauw met eene verlaging van de prijzen.
Garst traag.

BORDEAUX, 6 Mei. Voorloop. 3/6 blijft op fr. 184 gehouden.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 9 Mei. Belg. leen. 2 1/2 pc. 48 1/2, 1840, 1842
4 1/2 pc. 87 1/2, 1852, —; Spanje 1—3 pc. 17 1/2; Binnenl. 3 pc.
33 1/2; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 62 1/2.

PARIS, 9 Mei. Fransche 3 pc. 65.55; 4 1/2 pc. 92.80;
Bank-Aktiën —; 3 pc. Spanje 33 1/2; id. 1 pc. 17 1/2; 4 1/2 pc. Rus-
land 77 1/2; Met. 5 pCt. 78; Rom. Leening 1850 80 1/2.

MADRID, 6 Mei. 3 pc. Schuld 33 1/2; 1 pc. dito 17 1/2.

LONDEN, 9 Mei. Consols 88; 3 pc. Spanje buitenl.
36 1/2; 1 pc. dito 17 1/2; Comité-Bewijzen —; Passive —; 5 pc.
Rusl. 93; 4 1/2 pc. dito 80; 4 pc. Holl. 85 1/2; 2 1/2 pc. id. 57 1/2;
5 pc. Sardinië 79; Brazilië 96; 4 1/2 pc. Peru 59; Gren. uitg.
5 1/2; id. werk. 16; 3 pc. Mexico 23 1/2; 4 pc. Portugal 36 1/2;
Ecuador —; Wissel op Amst. 11.15; Parijs —; Petersb. —.

WEENEN, 9 Mei. Met. 5 pc. 86 1/2; id. 4 1/2 pc. 77 1/2; Bank-
Aktien 1210; Wissel op Londen 13.24, Amst. 13.24; Parijs
16 1/2; Goud 40; Zilver 36 1/2.

BERLIJN, 9 Mei. 3 1/2 pc. Pruisische Staatschuld —;
4 1/2 pc. Rusland 77; 5 pc. 91 1/2; Wissel op Londen 3/m. 6 Th.
14 1/2, Parijs 78 1/2; Amst. 140 1/2; Ween. —; Petersb. 3/w. 97 1/2.

HAMBURG, 9 Mei. Spanje 3 pc. 30 1/2; id. 1 pc. 16 1/2;
Rusl. 5 pc. 88; Wissel op Londen kort 13 2 1/2; Amst. 35.85.

FRANKFORT, 9 Mei. Met. 5 pc. 61 1/2; 3 pc. Spanje bin-
nenl. 33 1/2; id. 1 pc. 17 1/2; Wissel op Londen 3/m. —;
Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

RIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	9 MEI 4 u. geb.	10 MEI 4 u. geb.	geb.
Nederl., Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	56 1/2	56 1/2	56 1/2
Dito Dito	3	67	67
Dito Dito	4	84 1/2	84 1/2
Amortisatie	3 1/2	83 1/2	84 1/2
Handel-saatschappij	4 1/2	115	115
Haarlemmermeer	5	83 1/2	84
O. I. Leening 1844	4	83 1/2	84
Aand. Arnh. Spoorweg	4 1/2	83 1/2	84
Dito Hollandsche dito	4 1/2	83 1/2	84
Obligatiën	4 1/2	83 1/2	84
België, Certifikaten	2 1/2	83 1/2	84
Dito	4 1/2	83 1/2	84
Dito Rothschild	2 1/2	45 1/2	45 1/2
Frankrijk, Certifikaten	3	96 1/2	96 1/2
Rusl., bij Hope en Co.	5	96 1/2	96 1/2
Dito A. 1828—1829	5	95 1/2	96 1/2
Inscr. op 't Grootboek	6	78 1/2	78 1/2
Dito Certifikaten	6	71 1/2	71 1/2
Certifikaten te Hamburg	5	78 1/2	78 1/2
Negot. 1831 en 1833	5	17 1/2	17 1/2
Negot. 1840	4	36 1/2	36 1/2
Dito Stieglitz	4	33 1/2	33 1/2
Dito Nieuwe	4	33 1/2	33 1/2
Nieuwe Engelsche	4 1/2	32 1/2	32 1/2
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans 1	3	31 1/2	31 1/2
Nieuwe	3	31 1/2	31 1/2
Binnenlandsche	3	31 1/2	31 1/2
Cert. Coup. Sp. Com.	3 1/2	31 1/2	31 1/2
Amortisable Schuld	3 1/2	31 1/2	31 1/2
Portugal, te Londen	3	32 1/2	32 1/2
Dito Uitgestelde	3	32 1/2	32 1/2
Portugal Bank	4	58 1/2	58 1/2
Dito	4	29 1/2	29 1/2
Metalliek 1816—1852	5	29 1/2	29 1/2
Dito 1847	2 1/2	72 1/2	72 1/2
Dito 1851 en 1852	2 1/2	72 1/2	72 1/2
Dito 1849	5	72 1/2	72 1/2
Dito Letter B	5	72 1/2	72 1/2
Aand. f 500 bij Rothschild	5	72 1/2	72 1/2
Dito -250 dito 1839	5	72 1/2	72 1/2
Napels, Cert. bij L. en B.	5	72 1/2	72 1/2
Polen, Obligatiën	4	61 1/2	61 1/2
Aandeelen 1835	131	131	131
Dito met Loting f. 500	5	21 1/2	21 1/2
Sardinië, te Londen	5	21 1/2	21 1/2
Denemarken, dito	5	21 1/2	21 1/2
Peru, dito	4 1/2	21 1/2	21 1/2
Grieken, te Londen	5	21 1/2	21 1/2
Philadelphia, bij Hope en Co.	5	21 1/2	21 1/2
Dito te Londen	6	21 1/2	21 1/2
Dito Bank	5	21 1/2	21 1/2
Louisiana, te Londen	5	21 1/2	21 1/2
Brazilië, te Londen 1824	5	21 1/2	21 1/2
Dito 1843	5	21 1/2	21 1/2
Grenada, dito a 4 100	2 1/2	21 1/2	21 1/2
Dito Uitgestelde	2 1/2	21 1/2	21 1/2
Ecuador	2 1/2	21 1/2	21 1/2
Mexiko, te Londen a 100	3	21 1/2	21 1/2
Dito Onbepaalde	3	21 1/2	21 1/2
Venezuela, te Londen	3 1/2	21 1/2	21 1/2
Dito Uitgestelde	1	21 1/2	21 1/2

Van de genoteerde waren Holl. en Russen merkbaar hooger
met veel affaire, de andere soorten alle zeer vast met tam-
melijk veel handel in Spaansche, Port. en Oostenrijksche.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt., Prolongatie 3 pCt.
Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 55 1/2	Livorno	2/m. f 87 1/2
Bordeaux	2/m. f 55 1/2	Napels	2/m. f 80 1/2
Madrid	3/m. f 240	Petersburg	2/m. f 1.68
Cadix	2/m. f 240	Weenen	6/w. f 25
Seville	2/m. f 237	Augsburg	2/m. f 35 1/2
Bilbao	2/m. f 238	Frankfort	2/m. f 98 1/2
Lissabon	2/m. f 40 1/2	Hamburg	2/m. f 55 1/2
Porto	2/m. f 40 1/2	Londen	2/m. f 11.55
Rotterdam	2/m. f 45 1/2	Rotterdam	2/m. f 11.55

De prijzen der effecten zijn de prijzen als volgt:
Dopjes Pillen f 1.85, f 3.00, f 6.75,
f 13.85, f 27.00, f 54.00, f 108.00, f 216.00, f 432.00, f 864.00, f 1728.00, f 3456.00, f 6912.00, f 13824.00, f 27648.00, f 55296.00, f 110592.00, f 221184.00, f 442368.00, f 884736.00, f 1769472.00, f 3538944.00, f 7077888.00, f 14155776.00, f 28311552.00, f 56623104.00, f 113246208.00, f 226492416.00, f 452984832.00, f 905969664.00, f 1811939328.00, f 3623878656.00, f 7247757312.00, f 14495514624.00, f 28991029248.00, f 57982058496.00, f 115964116992.00, f 231928233984.00, f 463856467968.00, f 927712935936.00, f 1855425871872.00, f 3710851743744.00, f 7421703487488.00, f 14843406974976.00, f 29686813949952.00, f 59373627899904.00, f 118747255799808.00, f 237494511599616.00, f 474989023199232.00, f 949978046398464.00, f 1899956092796928.00, f 3799912185593856.00, f 7599824371187712.00, f 15199648742375424.00, f 30399297484750848.00, f 60798594969501696.00, f 121597189939003392.00, f 243194379878006784.00, f 486388759756013568.00, f 972777519512027136.00, f 1945555039024054272.00, f 3891110078048108544.00, f 7782220156096217088.00, f 15564440312192434176.00, f 31128880624384868352.00, f 62257761248769736704.00, f 124515522497539473408.00, f 249031044995078946816.00, f 498062089990157893632.00, f 996124179980315787264.00, f 1992248359960631574528.00, f 3984496719921263149056.00, f 7968993439842526298112.00, f 15937986879685052596224.00, f 31875973759370105192448.00, f 63751947518740210384896.00, f 127503895037480420769792.00, f 255007790074960841539584.00, f 510015580149921683079168.00, f 1020031160299843366158336.00, f 2040062320599686732316672.00, f 4080124641199373464633344.00, f 8160249282398746929266688.00, f 16320498564797493858533376.00, f 32640997129594987717066752.00, f 65281994259189975434133504.00, f 130563988518379950868267008.00, f 261127977036759901736534016.00, f 522255954073519803473068032.00, f 1044511908147039606946136064.00, f 2089023816294079213892272128.00, f 4178047632588158427784544256.00, f 8356095265176316855569088512.00, f 16712190530352633711138177024.00, f 33424381060705267422276354048.00, f 66848762121410534844552708096.00, f 133697524242821069689105416192.00, f 267395048485642139378210832384.00, f 534790096971284278756421664768.00, f 1069580193942568557512843329536.00, f 2139160387885137115025686659072.00, f 4278320775770274230051373318144.00, f 8556641551540548460102746636288.00, f 17113283103081096920205493272576.00, f 34226566206162193840410986545152.00, f 68453132412324387680821973090304.00, f 136906264824648775361643946180608.00, f 273812529649297550723287892361216.00, f 547625059298595101446575784722432.00, f 1095250118597190202893151569444864.00, f 2190500237194380405786303138889728.00, f 4381000474388760811572606277779456.00, f 8762000948777521623145212555558912.00, f 17524001897555043246290425111117824.00, f 35048003795110086492580850222235648.00, f 70096007590220172985161700444471296.00, f 140192015180440345970323400888942592.00, f 280384030360880691940646801777885184.00, f 560768060721761383881293603555770368.00, f 1121536121443522767762587207111540736.00, f 2243072242887045535525174414223081472.00, f 4486144485774091071050348828446162944.00, f 8972288971548182142100697656892325888.00, f 17944577943096364284201395313784651776.00, f 35889155886192728568402790627569303552.00, f 71778311772385457136805581255138607104.00, f 143556623544770914273611162510277214208.00, f 287113247089541828547222325020554428416.00, f 574226494179083657094444650041108856832.00, f 1148452988358167314188889300082217713664.00, f 2296905976716334628377778600164435427328.00, f 4593811953432669256755557200328870854656.00, f 9187623906865338513511114400657741709312.00, f 18375247813730677027022228801315483418624.00, f 36750495627461354054044457602630966837248.00, f 73500991254922708108088915205261933674496.00, f 147001982509845416216177830410523867348992.00, f 294003965019690832432355660821047734697984.00, f 588007930039381664864711321642095469395968.00, f 1176015860078763329729422643284190938791936.00, f 2352031720157526659458845286568381877583872.00, f 4704063440315053318917690573136763755167744.00, f 9408126880630106637835381146273527510335488.00, f 18816253761260213275670762292547055020670976.00, f 37632507522520426551341524585094110041341952.00, f 75265015045040853102683049170188220082683904.00, f 150530030090081706205366098340376440165367808.00, f 301060060180163412410732196680752880330735616.00, f 602120120360326824821464393361505760661471232.00, f 1204240240720653649642928786723011521322942464.00, f 2408480481441307299285857573446023042645884928.00, f 4816960962882614598571715146892046085291769856.00, f 9633921925765229197143430293784092170583539712.00, f 19267843851530458394286860587568184341167079424.00, f 38535687703060916788573721175136368682334158848.00, f 77071375406121833577147442350272737364668317696.00, f 154142750812243667154294884700545474729336635392.00, f 308285501624487334308589769401090949458673270784.00, f 616571003248974668617179538802181898917346541568.00, f 1233142006497949337234359077604363797834693083136.00, f 2466284012995898674468718155208727595669386166272.00, f 4932568025991797348937436310417455191338772332544.00, f 9865136051983594697874872620834910382677544665088.00, f 19730272103967189395749745241669820765355089330176.00, f 39460544207934378791499490483339641530710178660352.00, f 78921088415868757582998980966679283061420357320704.00, f 157842176831737515165997961933358566122840714641408.00, f 315684353663475030331995923866717132245681429282816.00, f 6313687073269500606